

TAVALISE LITURGILISE PERIOODI II PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Js62, 1-5)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Ei ma vaiki Siionist ega leia rahu Jeruusalemma pärast, enne kui tema õigus lööb loitma kui koit ja tema lunastus põlema kui tõrvik. Siis saavad rahvad näha sinu õigust, kõik kuningad sinu au. Ja sulle pannakse uus nimi, selle nimetab Issanda suu. Siis oled sa helkiv kroon Issanda käes ja kuninglik peaehe oma Jumala pihus. Enam ei hüüta sind hüljatuks ega laastatuks sinu maad, vaid sind kutsutakse "minu Armsaks" ja sinu maad Mehenaiseks, sest Issand armastab sind ja sinu maa saab mehele. Nii nagu noor mees naib neitsi, nõnda võtab sinu Looja sind vastu. Nii nagu peig tunneb rõõmu oma mõrsjast, nõnda on su Jumal sinu üle rõõmus.
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps96, 1.3. 4-5. 7-8. 9 -10ac R:7)

R: Kuulutage rahvaste seas Issanda kirkusest.

Laulge Issandale uus laul!

Laulge Issandale, kogu maailm!

Kuulutage rahvaste seas tema kirkusest,
kõikidele rahvastele tema imetegudest.

R:

Tõesti, Issand on suur ja kõrgeks kiidetav,
tema on kardetavam kõikidest jumalaist,
sest kõik rahvaste jumalad ei ole jumalad,
kuid Issand on teinud taeva ja maa.

R:

Tunnistage Issandat, kõik rahvahõimud,
tunnistage Issanda au ja väge.

Tunnistage Issanda nime kirkust,
tooge ande tema õuedele.

R:

Kummardage Issandat pühas ehtes,
tema palge ees värisegu kõik maailm.

Kuulutage rahvastele: Issand on kuningas,
Tema mõistab rahvaile kohut õiguse järgi.

R:

(Teine lugemine 1Ko12, 4-11)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Vennad. Palju on ande, mis tulevad armust, kuid Vaim, kelle kaudu nad tulevad, on üks. Ja palju on

ameteid, kuid Issand on üks ja seesama. Mitmel viisil võib Jumala vägi ilmsiks saada, kuid seda kõike teeb üks Jumal kõikide sees. Aga Vaim ilmutab end kõigile ühiseks hüveks. Nii antakse igaühele Vaimu kaudu tarkuse sõna, teisele aga teadmise sõna sellesamas Vaimus. Ühele annab see Vaim usujõu, teisele ravimise anni, ühele annab Vaim väe imesid teha, teisele prohvetlikult kuulutada. Ühele võime vaime ära tunda, teisele võõraste keeltega rääkida, aga mõnele oskuse need arusaadavaks teha. Aga kõike seda teeb üks ja seesama Vaim, kes jagab igaühele nii nagu tahab tema.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 1, 14)

Halleluuja. Jumala Sõna on lihaks saanud ja elanud meie keskel. Halleluuja

(Evangeelium Jh2, 1-12)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Kolmandal päeval olid Galilea Kaanas pulmad ja Jeesuse ema oli seal. Aga ka Jeesus ja tema jüngrid olid pulma kutsutud. Ja kui vein otsa sai, ütles tema ema Jeesusele: "Neil ei ole enam veini!" Aga Jeesus vastas talle: "Mis on sinul minuga asja, naine? Minu tund ei ole veel tulnud!" Kuid tema kõnetas teenijaid ja ütles: "Mida iganes tema teile ütleb, seda tehke".

Aga seal oli kuus kivanumat juutide puhastuskombe järgi, millest igaüks mahutas kaks kuni kolm mõõtu (s.o. umbes 100 liitrit). Jeesus ütles neile: "Täitke anumad veega!" Ja nad täitsid need ääretasa. Siis ütles ta neile: "Ammutage nüüd neist ja viige pulmavanemale". Ja nemad viisid.

Aga kui pulmavanem oli maitsnud vett, mis oli veiniks saanud, ega teadnud kust see on - teenijad aga, kes selle olid toonud, teadsid - kutsus ta seepeale peigmehe ja ütles talle: "Igaüks paneb esmalt lauale parima veini, ja kui juba küllalt on joodud, siis halvema. Sina oled hoidnud parima veini kuni siiaani."

See, mis sündis Galilea Kaanas, oli esimene tunnustäht, mille Jeesus tegi ja avaldas oma kirkust nii, et tema jüngrid uskusid temasse. Pärast seda läks Jeesus ühes oma jüngritega alla Kapernauma ja jäi sinna mõneks päevaks.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, väljasurnud keelte puhul võib paljugi selgusetuks jääda. Näiteks on tänapäeval võimatu kindlaks teha, kas vanad roomlased hääldasid sõprust tähistavat sõna "amicitia" - 'amikiitia' või 'amitsiitsia'. Kirjapilt on küll tänini säilinud, kuid keegi ei tea päris täpselt, kuidas neid sõnu omal ajal välja öeldi. Või teine näide: kord avaldas üks antiigijastu ladina keele eksperte arvamust, et "b" tähte ja sellele järgnevat "e"-d hääldati mitte "be" vaid "bi". Algul ei vaielnud sellele keegi vastu, kuni üks teine keeleteadlane leidis poeet Horatiuselt kirjatüki, milles autor andis "b" ja "e" abil edasi lammaste määgimist. On ilmselt ebatõenäoline, et sajand enne Kristust tegid lambad "bee" asemel "bii".

See konkreetne probleem sai lammaste abil õnnelikult lahendatud, kuid üldiselt on vanade keelte

puhul paraku nii üheste ja vaieldamatute lahenduste leidmine üpris haruldane. Ka tänase evangeeliumiga pole asi sugugi lihtne. Jeesuse sõnad oma emale Kaana pulmas kõlavad meie kõrvadele üsna jämedalt: "Mis on sinul minuga asja, naine? Minu tund ei ole veel tulnud!" - nii mõnigi kirikuline on seda evangeeliumikohta kuuldes pea ehmunult õlgade vahele tõmmanud. Sellegipoolest on mõned eksegeedid arvamusel, et tolleaegses meeste poolt domineeritud ühiskonnas oli oma ema kõnetamine sõnaga "naine", justkui oleks ta võõras inimene, hoopiski lugupidav. See võib olla tõsi, kuid teisalt võib selle tõlgenduse taga olla ka inimlik soov reaalsust ilusamaks maalida - ei sobi ju kuidagi, et Jeesus võiks oma ema kuidagi teisiti kui austavalt kõnetada. Kuid kas tõesti vajab Jumal meiepoolset väljavabandamist? Pigem peaksime ikka vabandama omaenda pattude eest - nende pattude eest, mida me väga hästi teame. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, mõni kuu pärast seda, kui ma vabanesin sõjaväeteenistusest, kutsus mu leseks jäänud ema mu enda juurde ja ütles: "Tule istu, mul on sulle üks tõsine jutt. Mu poeg, sa oled nüüd juba suur mees. Mine otsi omale töö, ja nii kaua kui sa veel minu juures elad, hakkad maksma mulle nii korteri kui söögi eest. Kui sul aga meelelahutuste ja riiete jaoks raha vaja on, siis pead selle endale ise teenima."

Ma ei tea, mida ma oleksin teinud teistmoodi, kui seda vestlust ja neid tingimusi poleks olnud, kuid niisugune selge ja lühike jutt ei võimaldanud kaksipidi mõtlemist. Olles lapse ja noorukina harjunud, et ema hoolitses ennastalgavalt ja iseenesestmõistetavalt minu ja mu venna eest, tegi mulle muidugi tuska, et emal oli õigus minu käest iseseisvumist nõuda. Võibolla oleksin minagi tookord meeleldi vastanud Jeesuse sõnadega: "Mis on sinul minuga asja, naine? Minu tund ei ole veel tulnud!". Nii jõuamegi me tagasi tänase evangeeliumi juurde - nii nagu mu ema pidi oma suureks kasvanud pojale meelde tuletama, et on aeg täiskasvanuelu alustada, samamoodi oli ka Maarja omal ajal sunnitud Jeesusele märku andma, et poeg alustaks seda tööd, mille jaoks ta oli maailmale antud. Maarja teadis ju juba Jeesuse saamishetkest alates, et tema pojast peab saama Messias.

Et mõista paremini nende vahel toimunud vestlust, süvenegem hetkeks ajaloolisesse konteksti. Pole päris kindlalt teada, kus asus see Kaana nimeline asula, milles pulm peeti, ja kui palju oli seal elanikke. Mõned ajaloolased arvavad, et see oli Kefr Kenna küla asukohaga seitse kilomeetrit Naatsaretist kirdes, teised aga peavad toimumise kohaks Kaana küla Lõuna-Liibanonis. Nagu selles piirkonnas tavaks, oli pulma kutsutud kogu küla, kuid alati võis saabuda lisaks ka kaugemaid külalisi - kasvõi juba Jeesus ise koos oma ema ja jüngritega polnud kindlasti kohalikud. Seetõttu ei saa öelda, kas seda veest imeväel tehtud veini oli pulmaseltskonna jaoks palju või vähe - selle üle saaks otsustada siis, kui oleks teada nii külaliste arv kui see, mitmendal päeval venirohkendamise aset leidis. Võibolla oli tõesti häbiks, kui pulmapeol vein enneaegu lõppes, kuid küllap oli seda juhtunud ennegi ning juhtus ka pärast; pruutpaar oleks oma häbi kuidagi üle elanud ja peagi oleks see seik vajunud unustusse. Kuid Maarja pidas millegipärast õigeks, et tema poja esimene avalik ime just siin aset leiaks. Privaatsetes olukordades oli ta arvatavasti näinud Jeesust ennegi imesid tegemas, muidu poleks ta osanud ega julgenud sellist inimvõimeid ületavat teenet paluda.

"Mida iganes tema teile ütleb, seda tehke". Nende sõnadega pani Maarja Jeesuse olukorda, kus too on sunnitud otsustama - ja Jeesus otsustas ilmutada esimest korda oma imeväge, kuigi tegi seda silmnähtavalt vastu tahtmist. Me ei tea, miks oli ta seda võimet senini avalikkuse silma eest varjul hoidnud. Võibolla talle tundus, et tema õpetuse edasiandmiseks piisab ainuüksi sõnadest. Kaana

pulma tuli ta ju üheskoos oma jüngritega, kes käisid juba tema järel, ilma et nad oleksid näinud ühtainsatki imet. Käisid tema järel nagu teistegi rabide õpilased Iisraelis. Kuid Jeesus ei olnud lihtsalt üks rabi teiste hulgas, ja tema ema oli see, kes aimas, et ainult sõnadest on vähe, andmaks kaalu nii radikaalselt uuele õpetusele - midagi peab sündima, millest rahvas võiks ära tunda: Messias on kohale jõudnud.

Armsad õed ja vennad, inimese elutöö käigus tuleb ette päris mitmeid pöördepunkte. Juba siis, kui laps ilmale tuleb, hakkab ta esimestest vaevalistest hingetõmmetest alates võitlema oma elu ja tuleviku eest. Ka hiljem keerleb kogu lapseõlv ja noorus aina iseenda mina ümber: tema on maailma keskpunkt, tema vajab abi ja tähelepanu. Täiskasvanuks saamine algab sellest, kui inimene õpib tähele panema, et ka teised vajavad abi ja tähelepanu sama palju kui ta isegi, ning et seetõttu tuleb vastutusele oma tegude eest mõelda enne, kui midagi tegema hakatakse. Viimane muutus sellel teel on vanemas eas, kui inimesed päris tihti jõuavad tarkuse ja meelerahu elujärku, kus nad tahavad iseenda jaoks juba õige vähe ja lihtsaid asju, ning mõtlevad rohkem sellele, kuidas teisi aidata - kasvõi palve ja hea sõnaga, kui muuks enam jõudu ei ole. Preestrina olen ma olnud paljude selliste ilusate elulugude tunnistajaks.

Armsad õed ja vennad, vanematel on mingis elujärgus kindlasti raske leppida, et nende laps ei jää lapseks alatiseks, ja kahtlemata oli see murdepunkt raske ka Maarjale, Jeesuse emale. Mõnikord on last vabaks anda sama raske kui oleks teda teist korda sünnitada. Aga hea ema teab: nii peab, sest lapsest peab saama inimene, kes saab iseendaga hakkama - veelgi enam, suudab ise aidata, mitte ei looda teiste abile. Muidugi jääb laps oma emale mõnes mõttes alati lapseks, kuid oleks saatuslik eksitus jätta märkamata, et lapsest on saanud inimene, kes peab minema oma teed oma eesmärkide järele, täitma seda ülesannet, milleks Jumal on ta loonud. Aamen.